

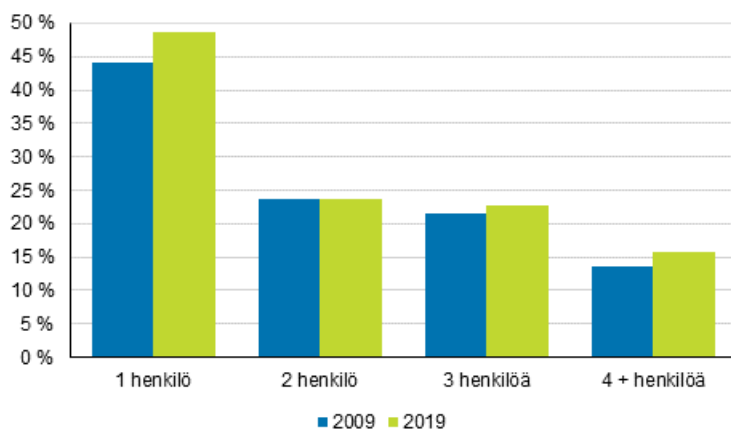
Asunnot ja asuinolot

2019, yleiskatsaus

Perheiden ja yksinasuvien vuokralla-asuminen yleistynyt

Pitkään jatkunut asuntokuntien määrän kasvu on lisännyt erityisesti vuokralla asuvien asuntokuntien määriä. Tilastokeskuksen mukaan yksinasuvien ja vähintään kolmen hengen asuntokuntien vuokralla-asuminen on yleistynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Yksinasuvista 49 prosenttia asui vuokralla vuoden 2019 lopussa. Kymmenen vuotta aikaisemmin yksinasuvista asui vuokralla 44 prosenttia.

Vuokralla asuvien asuntokuntien osuus henkilöluvun mukaan 2009 ja 2019 (%)

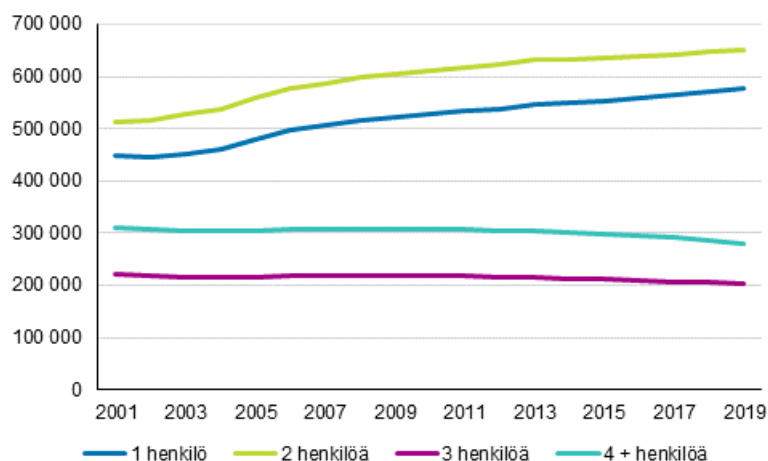
Kymmenessä vuodessa asuntokuntien määrä on kasvanut noin 217 000 asuntokunnalla ja samanaikaisesti vuokralla asuminen on yleistynyt. Vuonna 2019 vuokralla-asuvien asuntokuntien osuus kaikista asuntokunnista oli 34 prosenttia, kun vuonna 2009 vuokralla asui 30 prosenttia kaikista asuntokunnista. Vuokralla-asumisen yleistymisen koskee erityisesti yksinasuvia ja vähintään kolmen hengen asuntokuntia. Yksinasuvista asui vuokralla 49 prosenttia vuoden 2019 lopussa, kymmenen vuotta sitten 44 prosenttia. Kolmen hengen asuntokunnissa vuokralla asuvien osuus oli 1,3 prosenttiyksikköä suurempi vuonna 2019 kuin kymmenen vuotta aikaisemmin. Vähintään neljän hengen asuntokunnissa vuokralla asuminen on kasvanut kymmenessä vuodessa 2 prosenttiyksikköä. Kahden henkilön asuntokunnissa vuokralla-asumisen suhteellinen osuus on pysynyt ennallaan.

Vuokra-asuminen on yleistynyt erityisesti kaupunkimaisissa kunnissa, joissa vuokralla asui vuonna 2019 noin 39 prosenttia asutokunnista. Kymmenessä vuodessa vuokralla-asuvien asutokuntien osuus on noussut kaupunkimaisissa kunnissa noin neljä prosenttiyksikköä. Maaseutumaisissa ja taajaan asutuissa kunnissa vuokra-asumisen suhteellisessa osuudessa ei ole merkittävää muutosta. Maaseutumaisissa kunnissa vuokralla asui noin 18 prosenttia ja taajaan asutuissa kunnissa 21 prosenttia.

Vuokraalla asuvien asutokuntien määrä on kasvanut kymmenessä vuodessa noin 160 000 asutokunnalla, ja kasvusta noin 88 prosenttia on nimenomaan yksin vuokralla asuvien kasvua. Vastaavassa ajassa omistusasunnoissa asuvien asutokuntien lukumäärä on kasvanut noin 58 000 asutokunnalla.

Omistusasujien määrä on kasvanut yhden ja kahden hengen asutokunnissa, joita on 99 000 asutokuntaa enemmän kuin vuonna 2009. Suurempien asutokuntien määrä on puolestaan laskenut, omistusasunnossa asuvia vähintään kolmen hengen asutokuntia on 42 000 vähemmän kuin vuonna 2009. Muutokset selittyvät osin yksin- ja kaksinasuvien asutokuntien määrän kasvulla sekä suurten asutokuntien ja perheiden määrän vähenemisellä.

Omistusasunnossa asuvien asutokuntien määrä henkilöluvun mukaan 2000–2019

Sisällys

1. Asuntokanta 2019.....	4
Asuntoja 3 miljoonaa.....	4
Kerrostaloasuntoja 47 prosenttia kaikista asunnoista	4
Hissittömiä asuinkerrostaloja suhteellisen paljon.....	4
Vuonna 2019 valmistui 40 800 uutta asuntoa.....	4
Asuntojen keskipinta-alassa suuria eroja	5
Vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja yhä enemmän	5
2. Asuntokunnat ja asuinolot 2019.....	6
Asuntokunnan keskikoko 1,97 henkilöä.....	6
Suomalaisista noin puolet asuu pientaloissa.....	6
Vajaa viidesosa suomalaisista asui ahtaasti.....	7
Vuokra-asunnoissa pääosin 1–2 henkilön asuntokuntia	7
Runsas neljännes väestöstä asui vuokralla	8
Ensiasunnon ostajia 21 500 vuonna 2019	9

Taulukot

Taulukko 1. Pinta-ala huoneistoa kohti (m ²) asunnon talotyyppin mukaan 1970–2019.....	5
Taulukko 2. Asuntokunnat ja henkilöt talotyyppin mukaan 2019.....	6
Taulukko 3. Pinta-ala henkilöä kohden (m ²) asuntokunnan koon mukaan vuosina 1985–2019.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Asuntokunnat koon mukaan ja asuntokuntien keskikoko 1960–2019.....	10
Liitetaulukko 2. Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2019, maakunnittain.....	11
Liitetaulukko 3. Asuntokunnat ja henkilöt asunnon hallintaperusteen mukaan 1970–2019.....	11
Liitetaulukko 4. Asuntokanta, huoneiston keskimääräinen pinta-ala (m ²) 1970–2019.....	12
Liitetaulukko 5. Asuntokanta ja varusteet 1960–2019.....	13
Liitetaulukko 6. 20–29 –vuotias asuntoväestö perheaseman, hallintaperusteen ja alueen mukaan 2005–2019.....	13
Liitetaulukko 7. Ensiasunnon ostajat 2006–2019.....	15

Kuviot

Kuvio 1. Vuonna 2019 valmistuneet asunnot talotyyppin mukaan, lkm	4
Kuvio 2. Asuntokunnat koon mukaan 1970–2019, lkm.....	6
Kuvio 3. Vuokra-asunnot asuntokunnan henkilöluvun mukaan 2019, %.....	8
Kuvio 4. Asunnot hallintaperusteen mukaan 1960–2019.....	8

Laatuseloste: Asunnot ja asuinolot.....	16
---	----

1. Asuntokanta 2019

Asuntoja 3 miljoonaa

Vuoden 2019 lopussa Suomessa oli noin 3 076 000 asuntoa, joista vailla vakinaisia asukkaita oli noin 341 000 asuntoa. Edellisestä vuodesta asuntokanta kasvoi 33 000 asunnolla. Vuodesta 1990 asuntokanta on kasvanut 882 000 asunnolla eli keskimäärin 30 000 asunnolla vuosittain. Vailla vakinaisia asukkaita oli 184 000 asuntoa enemmän kuin vuonna 1990. Asuntokannan kasvu on hidastunut edellisistä vuosikymmenistä. Eniten asuntoja rakennettiin 1970- ja 1980- luvuilla. Asuntorakentaminen on keskittynyt kaupunkimaisiin kuntiin. Vuosina 1995–2019 valmistuneista asunnoista 80 prosenttia sijaitsee kaupunkimaisissa kunnissa.

Kerrostaloasuntoja 47 prosenttia kaikista asunnoista

Vielä vuonna 1990 erillisiä pientaloasuntoja ja kerrostaloasuntoja oli lähes yhtä paljon. Silloin kerrostaloissa oli asuntoja 939 000 ja erillisissä pientaloissa vain 4 000 asuntoa vähemmän. Yhdeksänkymmentäluvulla kerrostaloasuntojen osuus kuitenkin kasvoi. Vuoden 2019 lopussa kerrostaloasuntoja oli 47 prosenttia kaikista asunnoista eli noin 1 443 000, mikä on 277 000 enemmän kuin asuntoja erillisissä pientaloissa. Rivitalojen määrä on yli kymmenkertaistunut vuodesta 1970. Vuonna 1970 rivitaloasuntoja oli vain 30 000, vuoden 2019 lopussa jo 415 000.

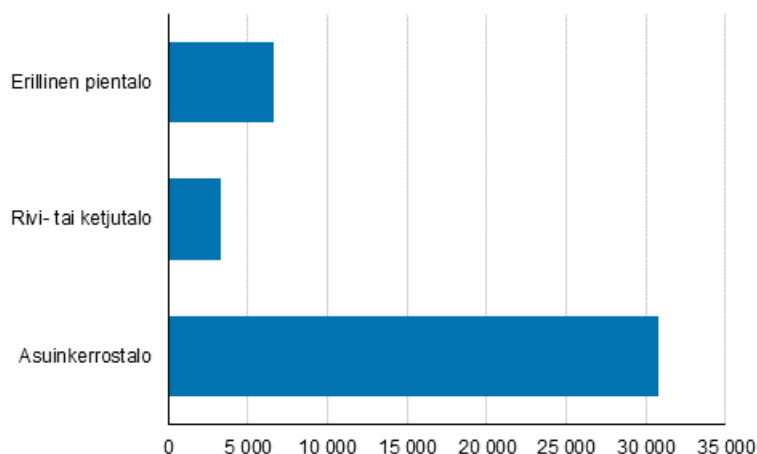
Hissittömiä asuinkerrostaloja suhteellisen paljon

Vuodesta 2005 alkaen uusiin vähintään kolmekerroksisiin asuinkerrostaloihin on rakennettava hissi. Vuosina 1995–2004 hissi oli pakollinen vähintään nelikerroksisissa asuinkerrostaloissa. Vuonna 2019 yli kolmekerroksisia kerrostaloja oli noin 26 000, joista 2 300 oli hissittömiä rakennuksia. Yli kolmekerroksisissa hissittömissä kerrostaloissa oli asuntoja 68 000 ja asukkaita yhteensä 92 000. Heistä 15 000 oli 65 vuotta täyttäneitä. Tasan kolmekerroksisissa taloissa hissi oli vielä harvinaisempi. Kolmekerroksisissa rakennuksissa olevista 357 000 asunnosta oli 23 prosenttia talossa, jossa oli hissi. Hissittömissä kolmekerroksisissa taloissa asui 369 000 suomalaista, joista 65 vuotta täyttäneitä oli 76 000.

Vuonna 2019 valmistui 40 800 uutta asuntoa

Vuonna 2019 pientaloasuntoja valmistui 6 600, rivitaloasuntoja 3 300 ja kerrostaloasuntoja 30 800. Pääkaupunkiseudulle valmistui noin 14 500 uutta asuntoa, joista kerrostaloasuntoja oli 12 700. Pääkaupunkiseudun uusista kerrostaloasunnoista 58 prosenttia oli vuokra-asuntoina vuoden 2019 lopussa.

Kuvio 1. Vuonna 2019 valmistuneet asunnot talotyyppin mukaan, lkm

Uusissa, vuonna 2019 valmistuneissa kerrostaloissa oli noin 15 600 vakinaisesti asuttua vuokra-asuntoa. Näistä noin 3 700 oli valtion tukemia korkotukivuokra-asuntoja.

Asuntojen keskipinta-alassa suuria eroja

Vuonna 2019 asunnon keskimääräinen huoneistoala oli 79,3 neliometriä. Asuntokannan keskipinta-ala on kasvanut vuodesta 1970 noin 20 neliometrillä. Yksioiden keskipinta-ala oli 34 m², kaksioiden 54 m², kolmen huoneen ja keittiön asunnossa puolestaan 79 m². Asuntojen keskikoon kasvusta huolimatta alle 30 neliön kokoisia asuntoja oli 140 000. Toisaalta vain 26 prosenttia asunnoista oli pinta-alaltaan sata neliometriä tai enemmän. Yhden huoneen ja keittiön tai keittokomeron huoneistoja oli 473 000 eli 15 prosenttia asuntokannasta. Yleisin huoneistotyyppi oli kaksio. Kaikkiaan kaksioita (kahden huoneen ja keittiön tai keittokomeron huoneistot) oli 925 000 eli 30 prosenttia koko asuntokannasta.

Taulukko 1. Pinta-ala huoneistoa kohti (m²) asunnon talotyypin mukaan 1970–2019

Vuosi	Talotyyppi				
	Kaikki rakennukset	Erilliset pientalot	Rivi- ja ketjutilat	Asuinkerrostalot	Muut rakennukset
1970	60,0	66,0	73,0	51,0	54,0
1980	69,3	83,6	71,7	54,8	55,5
1990	74,4	95,3	70,2	55,8	59,7
2000	76,5	101,9	70,0	56,1	59,8
2010	79,5	108,4	71,2	56,5	60,7
2015	80,0	111,0	71,3	56,4	60,9
2019	79,3	112,3	71,4	55,6	60,3

Omistusasunnon keskipinta-ala oli 97 m², omistusasunnoista suurin osa on pientaloissa. Sen sijaan vuokra-asunnoista suurin osa on kerrostaloasuntoja, joiden keskipinta-ala oli 52 m². Asuntokannassa hallintaperuste on määritelty pääsääntöisesti vain vakinaisesti asutuille asunnoille. Vailla vakinaisia asukkaita oleville asunnoille hallintaperuste on määritelty silloin, kun se sijaitsee arava- tai korkotukivuokratalossa tai muussa vuokratalossa tai kun asunto on tilapäisesti asuttu. Kaikista asunnoista vuokra-asuntoja oli vuoden 2019 lopulla noin 1 008 000, joista vakinaisesti asuttuja oli 923 000. Asuttujen vuokra-asuntojen määrä on kasvanut 182 000 asunnolla vuodesta 2000.

Vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja yhä enemmän

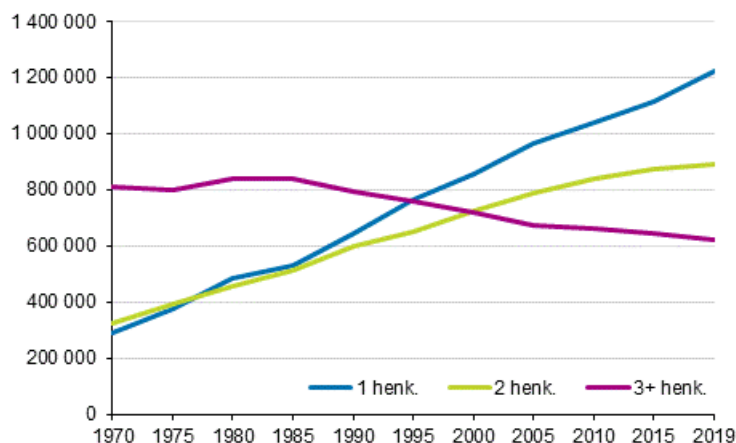
Vuonna 2019 valmistui kaikkiaan 40 800 uutta asuntoa, joista vuokra-asuntoja oli 46 prosenttia. Uusia vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja oli valmistuneista asunnoista noin 14 000, mikä on noin kolme kertaa enemmän kuin valtion korkotukemia vuokra-asuntoja. Tällä vuosikymmenellä valmistuneissa rakennuksissa on vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja lähes kolme kertaa enemmän kuin korkotuetuista asunnoista. Näistä vapaarahoitteisista vuokra-asunnoista on pääkaupunkiseudulla 32 prosenttia ja korkotuetuista 44 vuokra-asunnoista prosenttia.

2. Asuntokunnat ja asuinolot 2019

Asuntokunnan keskikoko 1,97 henkilöä

Yhden ja kahden henkilön asuntokuntien määrä on kasvanut jo usean vuosikymmenen ajan ollen 77 prosenttia kaikista asuntokunnista vuoden 2019 lopulla. Kaikkiaan asuntokuntia oli vuoden 2019 lopulla 2 734 000, joista yhden henkilön asuntokuntia oli 1 221 000 eli 45 prosenttia. Asuntokunnan keskikoko oli alle 2 henkilöä vuonna 2019, kun se vielä vuonna 1970 oli kolme henkilöä.

Kuvio 2. Asuntokunnat koon mukaan 1970–2019, lkm

Asuntokuntien koossa oli alueellista vaihtelua. Kaupunkimaisissa kunnissa asuntokuntien keskikoko oli 1,94 henkilöä kun taas maaseutumaisissa kunnissa 2,06 henkilöä. Asuntokuntarakenne on erilainen maalla ja kaupungeissa. Kaupungeissa on enemmän (46 %) yksinasuvien asuntokuntia kuin maaseutumaisissa kunnissa (41 %).

Suomalaisista noin puolet asuu pientaloissa

Melkein puolet suomalaisista asui erillisissä pientaloissa, vaikka vakinaisesti asutuista asunnoista noin 39 prosenttia sijaitsi erillisissä pientaloissa. Asuttuja rivitaloasuntoja oli 370 000 eli 14 prosenttia asuntokannasta. Vakituisesti asutuista asunnoista oli kerrostaloissa 46 prosenttia, vaikka väestöstä runsas kolmasosa asui kerrostaloissa. Tämä selittyy sillä, että kerrostaloasunnot ovat verrattain pieniä ja näin ollen niissä myös asuu pienempiä asuntokuntia kuin rivi- ja pientaloissa.

Taulukko 2. Asuntokunnat ja henkilöt talotyyppin mukaan 2019

Talotyyppi	Asuntokuntia	%	Henkilöitä	%
Kaikki asuntokunnat	2 734 219	100	5 399 397	100
Erillisessä pientalossa (omakoti- tai paritalossa) asuvat	1 057 195	38,7	2 621 398	48,5
Rivitalossa asuvat	369 996	13,5	712 623	13,2
Asuinkerrostalossa asuvat	1 264 420	46,2	1 994 450	36,9
Muu rakennus (liikerakennuksessa ym. asuvat)	42 608	1,6	70 926	1,3

Asuntokunnalla oli käytössään asuinpinta-alaa keskimäärin noin 81 neliometriä. Henkilöä kohti pinta-alaa oli puolestaan 41 neliometriä. Henkilöä kohti laskettu pinta-ala pienenee merkittävästi asuntokunnan koon kasvaessa. Yksin asuvalla oli käytössään keskimäärin 60 neliometriä, kun kahden henkilön asuntokunnalla neliöitä oli 45. Kuuden henkilön asuntokunnalla oli enää 21 neliometriä asukasta kohti.

Taulukko 3. Pinta-ala henkilöä kohden (m²) asutokunnan koon mukaan vuosina 1985–2019

Vuosi	Asutokunnan koko							
	Kaikki asutokunnat	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä	6 henkilöä	7+ henkilöä
1985	28,9	48,6	34,3	27,6	24,1	21,2	18,7	15,2
1990	31,4	51,8	37,0	29,4	25,0	21,7	19,0	14,8
1995	33,4	54,0	39,2	30,4	25,3	21,9	19,0	15,0
2000	35,3	55,6	40,8	31,4	26,0	22,5	19,4	15,4
2005	37,5	57,0	42,4	32,3	27,3	23,7	20,4	16,3
2010	39,1	58,6	43,6	33,0	28,2	24,4	21,0	16,9
2015	40,1	59,8	44,3	33,4	28,3	24,6	21,0	16,9
2016	40,3	60,0	44,4	33,5	28,3	24,5	21,0	16,8
2017	40,5	59,9	44,6	33,6	28,3	24,5	20,9	16,8
2018	40,8	59,8	44,8	33,6	28,4	24,5	20,8	16,8
2019	41,0	59,8	45,0	33,7	28,4	24,4	20,8	16,8

Vajaa viidesosa suomalaisista asui ahtaasti

Ahtaasti asuvia asutokuntia oli vuoden 2019 lopussa 215 000 ja ahtaasti asui yhteensä 891 000 henkilöä. Ahtaasti asuva on asutokunta, jossa on enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti. Yksin asuvaa henkilöä ei tällöin katsota ahtaasti asuvaksi. Koko asuntoväestöstä 16 prosenttia asui ahtaassa asunnossa. Vuonna 2019 ahtaasti asuvien asutokuntien määrä väheni noin 4 400 ja ahtaasti asuvien henkilöiden määrä väheni 18 700 henkilöllä.

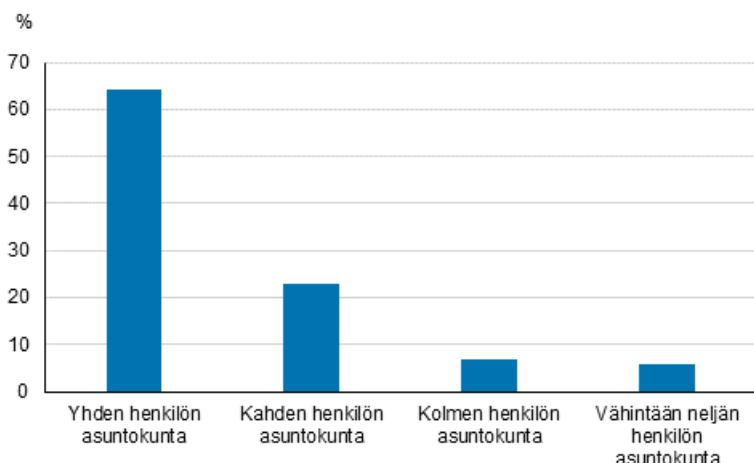
Omistusasunnoissa asuttiin väljemmin kuin vuokra-asunnoissa, kun mittarina käytetään henkilöä kohti laskettua huoneistoalaa. Omistusasunnossa asuvalla asutokunnalla oli keskimäärin 44 neliometriä huoneistoalaa henkeä kohti, kun taas vuokra-asunnossa asuvalla asutokunnalla oli käytössään keskimäärin vain 33 neliometriä asukasta kohti.

Vuokra-asunnoista väljimmin asuttiin vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa. Niissä asuinpinta-alaa asukasta kohti oli 33 neliometriä. Erot muihin vuokra-asuntoihin eivät olleet suuria. Arava- ja korkotukivuokra-asunnoissa pinta-alaa henkeä kohti oli 32 neliometriä. Asumisoikeusasunnoissa asuinpinta-alaa asukasta kohti oli 33 neliometriä.

Vuokra-asunnoissa pääosin 1–2 henkilön asutokuntia

Vuokra-asunnossa asuvista asutokunnista suurin osa, 87 prosenttia, oli yksin tai kaksin asuvia henkilöitä, omistusasunnoissa vastaava osuus oli 72 prosenttia. Suurempia, vähintään neljän henkilön asutokuntia oli vuokra-asunnoissa asuvista asutokunnista 6 prosenttia ja omistusasunnossa asuvista 16 prosenttia. Vakinaisesti asuttuja vuokra-asuntoja oli vuoden 2019 lopulla kaikkiaan noin 923 000, joista 309 000 oli arava- ja korkotukivuokra-asuntoja ja vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja oli 614 000.

Kuvio 3. Vuokra-asunnot asutokunnan henkilöluvun mukaan 2019, %

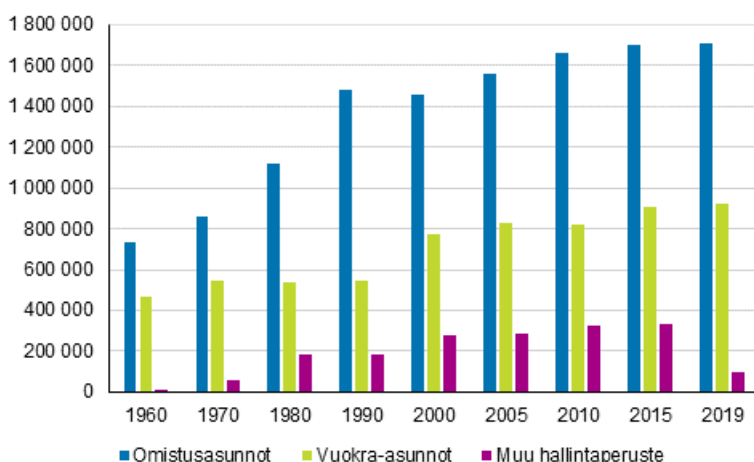

Kaikkiaan vakinaisesti asuttuja asuntoja oli vuoden 2019 lopulla 2 734 000. Yli puolet noin 1 264 000 kerrostalosta oli vuokra-asuntoja. Rivitaloissa oli noin 120 000 vuokra-asuntoa, mikä on noin kolmannes asutuista rivitaloasunnoista. Omakoti- ja paritaloissa oli 33 000 vuokra-asuntoa.

Runsas neljännes väestöstä asui vuokralla

Vuoden 2019 lopulla vakinaisesti asutuista asunnoista vuokra-asuntojen osuus oli 34 prosenttia. Vuokralla asuvia oli 1,5 miljoonaa henkilöä eli runsas neljäsosa väestöstä. Vuokra-asunnoissa asuu keskimäärin pienempiä asutokuntia tai perheitä kuin omistusasunnoissa. Vakinaisesti asuttuja vuokra-asuntoja oli vuoden 2019 lopulla kaikkiaan noin 923 000, joista 33 prosenttia oli valtion tukemien arava- ja korkotukirajoitusten piirissä. Edellisvuodesta arava- ja korkotukirajoitusten piirissä olevien vuokra-asuntojen osuus kaikista vakinaisesti asutuista vuokra-asunnoista pieneni. Aravarajoituksista vapautuneet asunnot kasvattivat muuta vuokra-asutokantaa. Myös asuntorahastojen ja muiden valtakunnallisten vuokrataloyhtiöiden asuntotuotanto on lisännyt vapaarahoitteista vuokra-asutokantaa. Vakinaisesti asuttuja asumisoikeusasuntoja oli vuoden 2019 lopussa 47 000. Näistä 46 prosenttia sijaitsee pääkaupunkiseudulla.

Kuvio 4. Asunnot hallintaperusteen mukaan 1960–2019

Vuokra-asuminen on etenkin nuorten asutokuntien asumismuoto. Asutokunnan vanhimman henkilön iän kasvaessa vähenee vuokralla asuvien asutokuntien osuus. Asutokunnista, joiden vanhin henkilö on alle 30-vuotias, vuokralla asui 79 prosenttia, 30–44-vuotiaiden asutokunnista 38 prosenttia 45–74-vuotiaiden asutokunnista vuokralaisasutokuntia oli enää 23 prosenttia. Talon omisti todennäköisimmin asutokunta,

jonka vanhin henkilö oli 45–74-vuotias. 42 prosenttia tämän ikäluokan asutokunnista asui omistamassaan talossa. Sen sijaan kun asutokunnan vanhin oli iäkkäämpi, oli oman talon omistaminen jo harvinaisempaa. Iäkkäämpänä asunto-osakkeen omistaminen oli kaikkein yleisin asumistapa.

Ensiasunnon ostajia 21 500 vuonna 2019

Vuonna 2019 osakemuotoisen ensiasunnon ostajia oli 21 500 henkilöä. Ensiasunnon ostajien määrä on vähentynyt Suomessa 13 000 henkilöllä reilussa kymmenessä vuodessa. Osakemuotoisen ensiasunnon ostajat keskittyvät kaupunkeihin. Suurin osa, 68 prosenttia, ensiasunnon ostajista asui ostovuonna Suomen kymmenessä suurimmassa kunnassa.

Yhä useampi nuori siirtää omistusasunnon hankintaa myöhemmälle iälle. Ensiasunto hankitaan yhä vanhempana kuin reilu kymmenen vuotta sitten. Vuonna 2019 ensiasunnon ostajienkeski-ikä oli 29,7 vuotta. Ensiasunnon ostajalla tarkoitetaan henkilöä, joka on ostanut osakemuotoisen asunnon ja vapautettu varainsiirtoverosta ensiasunnon ostajana.

Varainsiirtoverosta vapautetaan 18–39-vuotiaat, jotka eivät ennestään omista asuntoa ja jotka ostavat asunnon omaan käyttöönsä. Ensiasuntoon on muutettava kuuden kuukauden sisällä ostohetkestä, mistä johtuen kaikki ensiasunnon ostajat eivät asu tilaston viiteajankohtana ostamassaan asunnossa. Laitoksissa vakinaisesti kirjoilla olevat, asuntoloissa ja ulkomailla asuvat sekä asunnottomat henkilöt eivät kuulu asuntoväestöön.

Vanhempiansa luona asui pääkaupunkiseudulla asuvista 20–29-vuotiaista 14 prosenttia vuonna 2019. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvista 20–29-vuotiaista 16 prosenttia asui vanhempiansa luona. Tämä osuus on vähentynyt 5 prosenttiyksikköä vuodesta 2005, mutta se on edelleen korkeampi kuin pääkaupunkiseudulla.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Asuntokunnat koon mukaan ja asuntokuntien keskipöytä 1960–2019

	Asuntokuntia yhteensä	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4+ henkilöä	Asuntokunnan keskipöytä
1960	1 204 385	188 995	245 921	229 824	539 645	3,34
1970	1 420 723	288 970	323 640	284 336	523 777	2,99
1975	1 567 941	376 904	392 367	322 321	476 349	2,73
1980	1 781 771	482 476	457 667	345 769	495 859	2,64
1985	1 887 710	532 094	514 825	347 127	493 664	2,56
1986	1 916 606	551 369	532 147	345 669	487 421	2,53
1987	1 947 574	573 248	551 640	343 287	479 399	2,50
1988	1 981 693	600 717	569 977	339 981	471 018	2,46
1989	2 008 531	624 762	583 894	335 155	464 720	2,44
1990	2 036 732	646 229	597 928	332 295	460 280	2,42
1991	2 065 937	668 967	610 619	330 233	456 118	2,40
1992	2 094 204	693 825	619 098	327 772	453 509	2,38
1993	2 119 691	716 052	625 489	326 651	451 499	2,36
1994	2 148 527	740 837	638 086	324 803	444 801	2,34
1995	2 180 934	766 636	652 608	323 921	437 769	2,31
1996	2 198 791	781 901	663 929	321 986	430 975	2,29
1997	2 221 191	799 337	676 422	320 379	425 053	2,28
1998	2 247 206	819 418	692 650	317 842	417 296	2,25
1999	2 272 910	839 316	708 112	315 633	409 849	2,23
2000	2 295 386	856 746	722 437	312 646	403 557	2,21
2001	2 329 343	882 559	741 726	310 149	394 909	2,19
2002	2 354 082	903 440	753 595	307 241	389 806	2,17
2003	2 378 079	923 236	766 068	303 554	385 221	2,15
2004	2 402 091	942 711	777 790	300 491	381 099	2,14
2005	2 429 500	964 739	789 950	297 276	377 535	2,12
2006	2 453 826	983 626	801 068	294 518	374 614	2,11
2007	2 476 505	999 812	811 596	292 140	372 957	2,10
2008	2 499 332	1 014 974	822 639	290 820	370 899	2,09
2009	2 517 393	1 025 658	830 843	291 056	369 836	2,08
2010	2 537 197	1 040 378	837 234	290 767	368 818	2,07
2011	2 556 068	1 053 070	846 679	289 600	366 719	2,07
2012	2 579 781	1 069 933	855 816	289 058	364 974	2,06
2013	2 599 613	1 082 996	864 594	287 960	364 063	2,05
2014	2 617 780	1 098 023	869 454	286 621	363 682	2,04
2015	2 634 339	1 112 342	874 880	285 433	361 684	2,04
2016	2 654 657	1 131 424	880 188	284 108	358 937	2,03
2017	2 680 077	1 162 308	880 794	281 143	355 832	2,01
2018	2 705 499	1 191 297	885 410	278 502	350 290	1,99
2019	2 734 219	1 221 456	891 582	276 942	344 239	1,97

Liitetaulukko 2. Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2019, maakunnittain

Maakunta	Asuntokuntia	Henkilöitä	Pinta-ala/asuntokunta	Pinta-ala/henkilö	Ahtaasti asuvia asuntokuntia	Ahtaasti asuvia henkilöitä
Koko maa	2 734 219	5 399 397	81,1	41,0	117 404	452 193
Uusimaa	818 267	1 647 017	74,8	37,2	41 100	155 662
Varsinais-Suomi	242 477	467 199	82,7	42,9	10 235	38 307
Satakunta	109 977	212 019	88,7	46,0	4 478	16 834
Kanta-Häme	85 705	167 579	84,6	43,2	3 576	13 678
Pirkanmaa	260 010	505 416	78,8	40,5	11 312	43 168
Päijät-Häme	104 284	195 753	80,0	42,6	3 946	15 309
Kymenlaakso	89 706	167 032	82,4	44,2	3 156	12 203
Etelä-Karjala	67 278	125 296	80,6	43,3	2 406	9 095
Etelä-Savo	74 785	138 953	84,4	45,4	2 569	9 757
Pohjois-Savo	124 911	238 924	81,0	42,3	4 831	18 287
Pohjois-Karjala	83 761	157 686	80,7	42,9	3 209	11 823
Keski-Suomi	138 374	269 430	80,5	41,3	5 697	22 102
Etelä-Pohjanmaa	89 457	185 469	93,5	45,0	3 418	14 024
Pohjanmaa	83 605	177 318	91,7	43,2	3 562	13 944
Keski-Pohjanmaa	30 538	67 047	95,0	43,2	1 248	5 366
Pohjois-Pohjanmaa	192 183	405 699	86,0	40,7	7 546	32 139
Kainuu	36 734	70 433	84,2	43,9	1 225	4 939
Lappi	88 082	171 853	84,3	43,2	3 347	13 393
Ahvenanmaa-Åland	14 085	29 274	97,8	47,1	543	2 163

Liitetaulukko 3. Asuntokunnat ja henkilöt asunnon hallintaperusteen mukaan 1970–2019

Hallintaperuste		1970	1980	1990	2000	2010	2015	2018	2019
Asuntokuntia	Yhteensä	1 419 082	1 781 771	2 070 307	2 295 386	2 537 197	2 634 339	2 705 499	2 734 219
	Omistusasunto	856 613	1 120 128	1 476 782	1 457 349	1 661 480	1 698 102	1 707 990	1 710 877
	Vuokra-asunto	546 718	536 827	533 539	740 345	772 103	837 882	900 080	922 561
	Muu tai tuntematon	15 751	124 816	59 986	97 692	103 614	98 355	97 429	100 781
Henkilöitä	Yhteensä	4 400 497	4 618 781	4 927 430	5 081 354	5 264 580	5 363 637	5 390 540	5 399 397
	Omistusasunto	2 836 894	3 193 720	3 800 416	3 563 463	3 792 946	3 813 335	3 776 409	3 757 587
	Vuokra-asunto	1 503 945	1 270 756	1 027 228	1 366 993	1 278 323	1 364 224	1 432 342	1 455 665
	Muu tai tuntematon	59 658	154 305	99 786	150 898	193 311	186 078	181 789	186 145

Liitetaulukko 4. Asuntokanta, huoneiston keskimääräinen pinta-ala (m²) 1970–2019

	Kaikki rakennukset	Erilliset pientalot	Rivi- ja ketjutalot	Asuinkerrostalot	Muut rakennukset	Pinta-ala m ² /henkilö
1970	60,0	66,0	73,0	51,0	54,0	18,9
1980	69,3	83,6	71,7	54,8	55,5	26,3
1985	73,9	92,8	72,0	56,3	59,1	28,9
1988	73,8	93,8	70,8	55,8	60,3	30,5
1989	74,2	94,9	70,5	55,8	60,2	31,0
1990	74,4	95,3	70,2	55,8	59,7	31,4
1991	74,8	96,6	70,1	55,8	59,6	31,9
1992	74,8	97,1	70,1	55,8	56,9	32,3
1993	75,1	98,0	70,1	55,9	56,5	32,7
1994	75,3	98,7	70,1	55,9	56,5	33,0
1995	75,5	99,2	70,1	55,9	56,7	33,4
1996	75,7	99,7	70,2	56,0	59,0	33,7
1997	75,8	100,1	70,2	56,0	58,6	34,1
1998	76,0	100,6	70,3	56,0	59,0	34,5
1999	76,5	101,1	70,7	56,1	60,4	34,9
2000	76,5	101,9	70,0	56,1	59,8	35,3
2001	76,8	102,6	70,1	56,1	61,2	35,8
2002	77,0	103,5	70,2	56,2	59,9	36,3
2003	77,3	104,1	70,3	56,2	59,7	36,7
2004	77,6	104,9	70,4	56,2	59,6	37,2
2005	78,1	105,3	70,6	56,2	59,2	37,5
2006	78,4	106,5	70,7	56,3	60,4	38,0
2007	78,8	107,1	70,9	56,4	60,6	38,3
2008	79,1	107,8	71,0	56,4	60,8	38,6
2009	79,4	108,0	71,1	56,5	60,9	38,9
2010	79,5	108,4	71,2	56,5	60,7	39,1
2011	79,8	109,0	71,2	56,5	61,2	39,4
2012	79,9	109,5	71,3	56,5	61,1	39,6
2013	79,9	109,9	71,3	56,5	60,6	39,8
2014	80,0	110,8	71,3	56,4	60,7	39,9
2015	80,0	111,0	71,3	56,4	60,8	40,1
2016	79,9	111,5	71,4	56,3	60,6	40,3
2017	79,8	111,8	71,4	56,1	60,4	40,5
2018	79,5	112,0	71,4	55,8	60,6	40,8
2019	79,3	112,3	71,4	55,6	60,3	41,0

Liitetaulukko 5. Asuntokanta ja varusteet 1960–2019

		1960	1970	1980	1990	2000	2010	2018	2019
Varusteet	Asuntoja yhteensä	1 211 200	1 463 221	1 838 058	2 209 556	2 512 442	2 807 505	3 042 369	3 075 628
	Viemäri	623 927	1 088 789	1 659 765	2 132 671	2 475 737	2 753 168	3 018 936	3 053 509
	Vesijohto	569 946	1 054 301	1 642 188	2 105 701	2 463 916	2 760 042	3 022 573	3 056 906
	WC	428 323	897 768	1 542 514	2 052 829	2 393 949	2 711 640	2 983 433	3 017 955
	Lämmin vesi	281 182	760 178	1 465 347	1 984 878	2 400 982	2 727 874	2 986 534	3 021 390
	Kylpy-/suihkuhuone	190 057	571 453	1 256 644	1 938 628	2 487 992	2 782 085	3 030 893	3 064 779
	Kesku­lämmitys	377 158	819 665	1 474 325	1 963 819	2 301 903	2 624 038	2 896 695	2 932 853
	Huoneistosau­na	548 264	931 908	1 212 227	1 501 567	1 670 661	1 686 213
%	Asuntoja yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Viemäri	51,5	74,4	90,3	96,5	98,5	98,1	99,2	99,3
	Vesijohto	47,1	72,1	89,3	95,3	98,1	98,3	99,3	99,4
	WC	35,4	61,4	83,9	92,9	95,3	96,6	98,1	98,1
	Lämmin vesi	23,2	52,0	79,7	89,8	95,6	97,2	98,2	98,2
	Kylpy-/suihkuhuone	15,7	39,1	68,4	87,7	99,0	99,1	99,6	99,6
	Kesku­lämmitys	31,1	56,0	80,2	88,9	91,6	93,5	95,2	95,4
	Huoneistosau­na	29,8	42,2	48,3	53,5	54,9	54,8

Liitetaulukko 6. 20–29 –vuotias asuntoväestö perheaseman, hallintaperusteen ja alueen mukaan 2005–2019

Alue	Vuosi	Itsenäisesti asuvat								Yhteensä		
		Vanhempiensa luona asuvia	%	Omistusasunto	%	Vuokra-asunto	%	Muu tai tuntematon	%			
Koko maa	2005	126 929	19	171 857	26	329 763	51	23 238	4	651 787	100	
	2006	120 823	19	184 560	28	323 726	50	19 994	3	649 103	100	
	2007	116 593	18	191 156	30	320 844	50	19 314	3	647 907	100	
	2008	114 300	18	193 255	30	322 613	50	20 871	3	651 039	100	
	2009	113 486	17	192 175	29	326 914	50	21 073	3	653 648	100	
	2010	114 078	17	189 666	29	333 742	51	20 165	3	657 651	100	
	2011	112 871	17	191 223	29	336 976	51	19 627	3	660 697	100	
	2012	112 070	17	188 448	28	343 018	52	20 113	3	663 649	100	
	2013	111 848	17	180 706	27	351 235	53	19 276	3	663 065	100	
	2014	113 064	17	171 841	26	362 830	55	15 451	2	663 186	100	
	2015	112 453	17	165 298	25	369 122	56	15 724	2	662 597	100	
	2016	110 935	17	160 992	24	375 564	57	15 794	2	663 285	100	
	2017	109 936	17	156 959	24	380 134	57	15 315	2	662 344	100	
	2018	105 929	16	152 362	23	382 422	58	15 089	2	655 802	100	
	2019	101 647	16	149 400	23	385 144	59	15 038	2	651 229	100	
	Pääkaupunkiseutu	2005	20 428	13	33 001	22	92 704	61	5 898	4	152 031	100
		2006	19 812	13	33 472	22	93 577	61	5 569	4	152 430	100
		2007	19 916	13	34 368	22	94 211	61	5 280	3	153 775	100
		2008	20 465	13	33 946	22	96 132	62	5 659	4	156 202	100
2009		21 036	13	33 531	21	96 935	62	5 631	4	157 133	100	
2010		22 120	14	32 636	21	98 024	62	5 686	4	158 466	100	
2011		22 774	14	32 577	20	99 223	62	5 621	4	160 195	100	
2012		23 394	14	31 745	20	101 603	63	5 778	4	162 520	100	
2013		24 196	15	30 116	18	103 682	63	5 925	4	163 919	100	
2014		25 129	15	28 650	17	106 704	64	4 987	3	165 470	100	
2015		25 798	15	27 915	17	108 317	65	5 193	3	167 223	100	
2016		25 887	15	27 993	16	110 701	65	5 262	3	169 843	100	
2017		25 951	15	27 618	16	113 032	66	5 159	3	171 760	100	
2018		25 240	15	27 113	16	113 845	67	4 990	3	171 188	100	
2019		24 602	14	27 077	16	115 252	67	4 972	3	171 903	100	
Muu Suomi		2005	106 501	21	138 856	28	237 059	47	17 340	3	499 756	100
		2006	101 011	20	151 088	30	230 149	46	14 425	3	496 673	100
		2007	96 677	20	156 788	32	226 633	46	14 034	3	494 132	100
		2008	93 835	19	159 309	32	226 481	46	15 212	3	494 873	100
	2009	92 450	19	158 644	32	229 979	46	15 442	3	496 515	100	
	2010	91 958	18	157 030	31	235 718	47	14 479	3	499 185	100	
	2011	90 097	18	158 646	32	237 753	48	14 006	3	500 502	100	
	2012	88 676	18	156 703	31	241 415	48	14 335	3	501 129	100	
	2013	87 652	18	150 590	30	247 553	50	13 351	3	499 146	100	
	2014	87 935	18	143 191	29	256 126	51	10 464	2	497 716	100	
	2015	86 655	17	137 383	28	260 805	53	10 531	2	495 374	100	
	2016	85 048	17	132 999	27	264 863	54	10 532	2	493 442	100	
	2017	83 985	17	129 341	26	267 102	54	10 156	2	490 584	100	
	2018	80 689	17	125 249	26	268 577	55	10 099	2	484 614	100	
	2019	77 045	16	122 323	26	269 892	56	10 066	2	479 326	100	

Liitetaulukko 7. Ensiasunnon ostajat 2006–2019

	Ensiasunnon ostajat, henkilöitä yhteensä	Ostajan asuinkunta kymmenen suurimman (2017) kunnan joukossa	%	Ostajan asuinkunta pääkaupunkiseudulla	%	Ensiasunnon ostajien keski-ikä
2006	34 159	18 620	54,5	10 382	30,4	27,7
2007	34 031	18 239	53,6	9 943	29,2	27,5
2008	28 118	15 043	53,5	7 900	28,1	27,4
2009	27 684	16 097	58,1	8 994	32,5	27,8
2010	26 940	15 099	56,0	8 352	31,0	27,9
2011	29 523	16 747	56,7	9 021	30,6	27,6
2012	26 488	15 138	57,2	8 094	30,6	27,8
2013	20 718	12 141	58,6	6 438	31,1	28,0
2014	20 035	12 001	59,9	6 576	32,8	28,2
2015	20 459	12 765	62,4	7 169	35,0	28,3
2016	20 944	13 629	65,1	7 840	37,4	28,5
2017	21 864	14 397	65,8	8 273	37,8	28,7
2018	22 026	14 565	66,1	8 386	38,1	28,8
2019	21 490	14 576	67,8	8 777	40,8	29,7

Laatuseloste: Asunnot ja asuinolot

Tilastotietojen relevanssi

Asunnot ja asuinolot -tilasto kuvaa olemassa olevaa asuntokantaa, asuntojen lukumäärää, asuntokuntien lukumäärää sekä asuntokuntien ja asuntoväestön asuinoloja vuoden viimeisenä päivänä. Asuntokantaan sisältyvät sekä vakituisesti asutut asunnot että vailla vakinaisia asukkaita olevat asunnot. Kesämökkit, jotka ovat ympärivuotisessa asuinkäytössä, on otettu mukaan asuntokantaan vuodesta 2000 lähtien. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa, väestötietojärjestelmän mukaan, vuoden lopussa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asuntoja ja asuntokuntia voidaan kuvata mm. talotyypin (pientalo, rivitalo, kerrostalo), asunnon rakennusvuoden, huoneistotyyppin (yksiö, kaksio jne.), hallintaperusteen (vuokra-, omistusasunto jne.) ja pinta-alan mukaan sekä asuntokuntia lisäksi asuntokunnan rakenteen, elinvaiheen ja tulojen mukaan.

Asunnot ja asuinolot -tilasto perustuu pääosin Digi- ja väestötietoviraston (DVV) väestötietojärjestelmän rakennuksia, asuntoja ja henkilöitä koskeviin tietoihin, joita ylläpitävät kuntien rakennusvalvontaviranomaiset, maanmittaustoimistot sekä maistraatit. DVV:hen tallennettavat tiedot määrittelee väestötietolaki ja väestötietoasetus. Rakennuksia ja rakentamistoimenpiteitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa. Tilastokeskuksen tehtävänä on puolestaan laatia yhteiskuntaoloja kuvaavia tilastoja.

Menetelmäkuvaus

Asuntokunnat ja asuinolot on kokonaistilasto, jonka lähteenä on pääosin DVV:n väestötietojärjestelmän väestöä, rakennuksia ja asuntoja koskevat tiedot. Tilastokeskus täydentää mm. hallintaperustetietoa verohallituksen asunto-osakekauppojen varainsiirtoveroaineistoa (osakehuoneistorekisteriä) sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n tietoja hyväksikäyttäen. Myös ensiasunnon ostajien tiedot saadaan verohallinnon osakehuoneistorekisteristä. Asuntokunnan tulotiedot päätellään kunkin vuoden verotusrekisteristä.

DVV:n rakennuksia ja asuntoja koskeva tietojärjestelmä on luotu 1980-luvun alussa. Sen tietopohjan muodostaa Tilastokeskuksen, vuoden 1980 väestölaskennan yhteydessä, omistajilta tai rakennuksen ja asunnon haltijoilta keräämät tiedot. Tiedonkeruu perustui väestökirjalakiin ja erilliseen väestölaskenta-asetukseen. Vuodesta 1982 lähtien rakennus- ja huoneistotietoja on päivitetty tietojärjestelmään rakennushankeilmoituksilla, jotka täytetään haettaessa rakennuslupaa uutta rakennusta, laajennusta tai muutostöitä varten. Koko 1980-luvun ajan DVV:n väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietoja tarkistettiin ja korjattiin eri tietojen osalta. Tilastokeskus kehitti erilaisia käsittelysääntöjä aineiston käsittelemiseksi, jotta rekisteritietoja pystyttäisiin jatkossa käyttämään vuosittaisen rakennus- ja asuntokantatilaston tekemiseen. Vuosittainen tilastotuotanto aloitettiin Tilastokeskuksessa vuodesta 1987 alkaen.

Asunnot ja asuinolot -tilaston laatu on suhteellisen suoraan riippuvainen lähdeaineiston laadusta. Tiedot asuntojen purkamisesta tai muusta rakennusten poistumasta eivät välity säännöllisesti väestötietojärjestelmään. Tämän vuoksi Tilastokeskuksen aineistoa pyritään korjaamaan käsittelysäännöillä siten, että aineistosta karsitaan todennäköiset poistumatapaukset kuten vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Asuntokanta on muodostettu vuodesta 2005 alkaen siten, että vakinaisesti asuttujen asuntojen lisäksi asuntokantaan kuuluvat kaikki edellisvuoden asunnot. Poikkeuksena kuitenkin yli 15 vuotta asumattomina olleet pientalot, jotka poistetaan aktiivikäytössä olevasta asuntokannasta. Asuntokannan määrälliset vuosimuutokset eivät ole kaikilta osin luotettavia johtuen rekisteritiedon laadusta. Alkuperäisaineiston virheellisyksiä ja rakennusten puuttuvia tietoja pyritään päättelemään ja korjaamaan Tilastokeskuksessa. Osa rakennusten ja asuntojen varustetiedoista on kerätty vasta vuoden 1980 väestölaskentatietojen jälkeen. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi hissi, parveke ja koneellinen ilmastointi. Hissitietoa on korjattu vuodesta 2016 alkaen verohallinnon kiinteistörekisterin tiedoilla. Yksilöivien tunnistetietojen avulla asuntotietoihin yhdistetään muita tietoja, esimerkiksi asuntoväestö ja vakinaisesti asutut asunnot päätellään väestötietojärjestelmän henkilötiedoista.

Kaikki samassa asunnossa vakituisesti asuvat henkilöt muodostavat asuntokunnan. Vakinaisesti laitoksissa olevat, asunnottomat, ulkomailla ja tietyissä omissa olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntia. Myöskään asuntola- tai hoitoalan rakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt (ylisuuret asuntokunnat), joiden asunto ei täytä asuinhuoneiston määritelmää, eivät muodosta asuntokuntia. Asuntokunnan tulojen, varallisuuden, elinvaiheen ja viitehenkilön määrittämiseksi asunnot ja asuinolot -tilastoon yhdistetään myös kunkin vuoden verotusrekisteristä saatuja tietoja. Tilastoon viedään lisäksi tietoja asuntokunnan saamista erilaisista asumisen tuista mm. yleinen asumistuki (aikaisemmin eläkeläisten ja opiskelijoiden asumislisät vuoteen 2016 saakka).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston lähdeaineistona käytetään erilaisia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Tilaston laatu on siten riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Asuntojen keskeisten tietojen peittävyys on suhteellisen hyvä. Vuoden 1990 väestölaskennan yhteydessä tehdyn luotettavuustutkimuksen mukaan rekisteripohjaisesti päätelyjen asuntojen määrä oli tilastossa koko maan tasolla suhteellisen oikein. Väestötietojärjestelmän rakennuksia ja asuntoja koskevista tiedoista ei saada poistumatietoja tarkasti, minkä vuoksi Tilastokeskus pyrkii karsimaan asuntokantatilastosta vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Asumattomista omakotitaloista on joskus vaikea päätellä, milloin niiden huoneisto kuuluu vielä asuntokantaan, milloin se sieltä asuinkelvottomana poistetaan. Asuntokanta on muodostettu vuodesta 2005 alkaen siten, että vakinaisesti asuttujen asuntojen lisäksi asuntokantaan kuuluvat kaikki edellisvuoden asunnot. Poikkeuksena kuitenkin yli 15 vuotta asumattomina olleet pientalot, jotka poistetaan aktiivikäytössä olevasta asuntokannasta. Mikäli tällaiseen asuntokannasta poistettuun rakennukseen muuttaa vakinaisia asukkaita, asunto palautuu jälleen asuntokantaan. Asuntokannan määrälliset vuosimuutokset eivät ole kaikilta osin luotettavia johtuen rekisteritiedon laadusta.

Asuntojen ominaisuustiedoissa voi olla jonkin verran virheellisyttä, sillä kaikki muutostiedot eivät tule kattavasti väestötietojärjestelmää ylläpitävien viranomaisten tietoon. Tiedot ilman lupaa rakennetuista uusista kohteista sekä muutos- ja parannustöistä, jotka eivät vaadi lupaa tai joille ei ole lupaa haettu, eivät välity tietojärjestelmään. Lämmitystavan tai -aineen muutokset eivät kaikissa tapauksissa ole luvanvaraisia rakennustoimenpiteitä, eivät myöskään rakennuksen varusteita ja verkostoliittymiä koskevat toimenpiteet, joten niissä saattaa olla virheellisyttä. Vääriä tietoja pystytään jonkin verran korjaamaan Tilastokeskuksessa poistamalla ristiriitaisuuksia eri varusteiden, lämmitystapojen ja -aineiden kesken. Myös niissä tiedoissa on puutteellisuksia, joita on alettu kerätä vasta vuoden 1980 tietopohjan perustamisen jälkeen. Esimerkiksi tiedot hissistä, parvekkeesta ja koneellisesta ilmastoinnista voivat olla puutteellisia. Hissitietoa on korjattu vuodesta 2016 alkaen verohallinnon kiinteistörekisterin tiedoilla. Tilastokeskus päättelee hallintaperustetietoa verohallituksen asunto-osakekauppojen varainsiirtoveroaineistoa sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n tietoja hyväksikäyttäen. Asunnon hallintaperuste (omistus, vuokra, yms.) päivittyy väestötietojärjestelmään myös muuttoilmoituksen kautta asukkaan muuttaessa.

Asuntokuntien rakennetta kuvaavat tiedot ovat tutkimuksen mukaan luotettavia. Asuntokuntien rakennetta kuvaavat tiedot muodostetaan DVV:n väestötietojärjestelmän henkilöitä koskevista kotipaikka- ja osoitetiedoista, joiden oikeellisuutta DVV on viimeksi tutkinut vuonna 2012. Noin 11 000 hengeltä tiedusteltiin, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikein. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,1 prosentilla tieto oli oikein (kun otostutkimuksen vastaamattomat/tavoittamattomat oletetaan vääriksi).

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Asunnot ja asuinolot -tilasto tehdään vuosittain. Tiedot kuvaavat vuoden viimeisen päivän tilannetta. Ensimmäiset asuntokanta- ja asuntokuntatiedot valmistuvat noin viisi kuukautta tilastointiajankohdan jälkeen. Aluejakona käytetään tilastointiajankohdan jälkeistä päivää eli seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen. Asunnon hallintaperustetiedot valmistuvat noin 10 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esim. tulotiedot, asumisen tukitiedot). Nämä valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdasta. Julkistamiskalenterin verkko-osoite:
<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

Tilastojen saatavuus

Asuntoja ja asuinoloja koskevia tietoja on saatavilla kunnittain ja kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen internet-sivuilta, maksuttomasta StatFin -tilastopalvelusta sekä muuta tietoa Asunnot ja asuinolot -tilaston kotisivulta <http://tilastokeskus.fi/til/ajas/index.html>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät. Asuntokanta- ja asuinolotilastoja koskevia painojulkaisuja on julkaistu vuosittain Asuminen-sarjassa vuosina 1985–2007. Sitä aikaisemmin tietoja on julkaistu Väestölaskenta-sarjassa vuodesta 1950. Asuntokantatilastoa sekä Asuntokunnat ja asuinolot -tilastoa on tehty erillisinä tilastoina tilastovuoteen 2007 asti. Tilastovuodesta 2008 alkaen tilastot yhdistettiin siten, että tilaston nimeksi tuli Asunnot ja asuinolot -tilasto ja sen tietosisältö on sama kuin aikaisemmin erillisinä olleiden tilastojen.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa eri ajankohtien tietoja on otettava huomioon, että osa muutoksista voi johtua osin rekisterissä tehdyistä tarkastuksista, tilastoaineiston käsittelyn muutoksista ja aikaisempien vuosien erilaisista tiedonkeruumenetelmistä. Esimerkiksi rakentamisvuosien korjaukset vaikuttavat rakennusten ikärakenteeseen, samoin rakennusten käyttötarkoitukseen kohdistuneet tarkistukset. Vuoden 1985 väestölaskennassa käytettiin ensimmäisen kerran rekisteritietoja asunto- ja rakennuskantatilastojen muodostamisessa. Tiedot asunto- ja rakennuskannasta on tuotettu väestölaskennoissa vuosina 1950, 1960, 1970, 1980 sekä 1985. YK:n väestölaskentasuositukset on otettu huomioon väestölaskentoja toteutettaessa. Väestölaskentavuodet 1990, 2000 ja 2010 on saatu vuosittaisista tilastotiedoista. Vuodesta 1987 lähtien asunto- ja rakennuskantatietoja on tuotettu vuosittain rekisteripohjaisesti, ja pidemmällä periodilla tilastotiedot ovat suhteellisen vertailukelpoisia keskenään. Vuosimuutokset eivät kuitenkaan ole kaikilta osin luotettavia johtuen rekisteritiedon laadusta.

Hallintaperusteluokitus on muuttunut hieman vuosien varrella. Vuodesta 1994 alkaen vuokra-asunnot on jaettu aravavuokra-asuntoihin ja muihin asuntoihin. Vuodesta 1995 ei työsuhde- ja muita vuokra-asuntoja enää erotella toisistaan. Vuodesta 1998 on tilastoissa käytetty uutta hallintaperusteluokitusta, jossa on tietoja aravavuokralojen lisäksi myös korkotukivuokraloista sekä asumisoikeustaloista. Rakennus-, asunto- ja asuinolotilastojen tuotantojärjestelmä uudistettiin tilastovuodesta 2005 lähtien. Samalla tarkennettiin joidenkin tietojen käsittelyä, mm. asunnon hallintaperusteen käsittelyssä huomioitiin rakennuksen omistajan tiedot entistä tarkemmin. Tämä vaikutus näkyy hallintaperustetiedossa vuodesta 2005 alkaen etenkin luokkien Muut vuokra-asunnot ja Omistaa talon lukumäärissä. Vuodesta 2005 lähtien tilastossa on huomioitu kokonaisuudessaan rajoituksista vapautuneet arava- ja korkotukivuokra-asunnot. Uusien aravalainojen myöntäminen päättyi vuoden 2007 lopussa, jonka jälkeen uudet lainat on myönnetty korkotukilainoituksena. Valtion tukemassa lyhyen korkotuen asuinrakentamisessa vuosina 2009–2010 vuokraa ja asukasvalintaa ei ole rajoitettu kuten muussa valtion tukemassa vuokra-asuntorakentamisessa. Nämä ns. välimallin asunnot on luokiteltu yksityiskohtaisemmassa hallintaperusteluokittelussa luokkaan Muut vuokra-asunnot. Vuodesta 2014 alkaen tilastokäsittelyä on muutettu siten, että vuokraloiksi päätellyissä rakennuksissa olevat asunnot päätellään vuokra-asunnoiksi huolimatta siitä olivatko asunnot asuttuja tai tyhjiillään. Aikaisemmin vain asutut asunnot sisältyivät pääsääntöisesti vuokra-asuntoihin (muut olivat hallintaperusteeltaan tuntemattomia).

Asuntokuntatilastoja on tehty rekisteripohjaisesti vuodesta 1980 lähtien. Tällöin otettiin käyttöön asuntokuntakäsite. Vuonna 1980 asuntokuntia muodostettiin myös henkilöistä, jotka asuivat asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa, mutta joiden asunto ei täyttänyt asunnon määritelmää. Myöhemmin näin ei ole enää tehty.

Ennen vuotta 1980 käytettiin väestölaskennoissa ruokakuntakäsitettä. Ruokakunnan katsottiin muodostuvan yhdessä asuvista perheenjäsenistä ja muista henkilöistä, joilla oli yhteinen ruokatalous. Alivuokralainen, jolla oli oma ruokatalous, muodosti oman ruokakuntansa. Vuodesta 1980 alivuokralainen kuuluu asuinolotilastoissa samaan asuntokuntaan muiden asunnossa asuvien kanssa.

Selkeys ja yhtenäisyys

Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokantatilastot vastaavat toisiaan siten, että jokaista asuntokannan asuntoa vastaava rakennus on rakennuskannassa. Asutut asunnot on saatu yhdistämällä henkilöt huoneistotietoihin ns. kotipaikkatunnuksen (tilastovuodesta 2014 alkaen pysyvän rakennustunnuksen ja osoitenumeron) avulla. Tällöin saadaan kuvattua myös asuinoloja.

Vertailtaessa asuntokuntien ja asuntojen lukuja on otettava huomioon, että asuntokantaan luetaan myös tyhjä ja tilapäisesti asutut asunnot, jotka eivät sisälly asuinolotilastoihin.

Vakinaisesti asuntoloissa, hoitoalan rakennuksissa tai muissa laitoksissa olevat, asunnottomat, ulkomailla tai tietymättömissä olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntia eivätkä kuulu ns. asuntoväestöön.

Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokantatilastot sekä DVV:n rakennus- ja huoneistotiedot eivät ole täysin yhtenevät, koska rekisterin sisältämät virheet on pyritty korjaamaan Tilastokeskuksessa.

Kahden eri tilaston, asuntokantatilaston sekä uudisrakentamista kuvaavan rakennus- ja asuntotuotantotilaston eroavuudet johtuvat mm. eri poiminta-ajankohdasta. Lisäksi asuntokannassa on mukana kaikki ne asunnot, joissa asuttiin vuoden viimeisenä päivänä, vaikka ne eivät vielä olisi valmistuneetkaan. On myös mahdollista, että asuntokantaan aikaisemmin kuulumaton rakennus otetaan asumiskäyttöön, jolloin se tulee mukaan asuntokantaan.

Asuntokuntatilaston asuntoväestö poikkeaa perhetilaston perusväestöstä, koska perheisiin luetaan mukaan asuntoloissa asuvat perheelliset henkilöt. Sen sijaan yksinasuvat eivät kuulu perheisiin eikä perheväestöön. Yksinasuvat kuuluvat kuitenkin asuntokuntiin ja asuntoväestöön.

Lisätietoja

Anu Rämö 029 551 3450

Arja Tiihonen 029 551 3272

Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

info@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Asunnot ja asuinolot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-6745 (pdf)